

dent kontakt med andre fonds eller institutioner, f. eks. universiteterne, med det formål at afpasse tilskuddene efter det rimelige behov i det enkelte tilfælde og efter de bevilgende fonds og institutioners bæreevne. Bestyrelsen er imidlertid af den opfattelse, at fondets bevillinger til rejser nu i mange tilfælde holdes så lavt, at man er betænkelig nær ved undergrænsen for det forsvarlige. Desuden finder man, at der kunne opnås en betydelig administrativ forenkling, hvis fondet blev i stand til at bekoste også dyrere rejser alene, således at ansøgninger om tilskud til samme formål ikke som nu skal behandles i flere — op til 4-5 fonds og /eller institutioner.

Behovet for indkaldelse af fremmede videnskabsmænd som foredragsholdere (gæsteforlæsere) har efter de til fondet indkomne ansøgninger at dømme været ret stærkt stigende i de sidste år, og fondet har på grund af midlernes utilstrækkelighed dels måttet afslå adskillige velmotiverede ansøgninger inden for denne kategori, dels måttet holde de givne bevillinger på et niveau, der i stigende grad har været utilstrækkeligt.

Også på de områder, hvor fondets bevillinger normalt gives på grundlag af bestemte takster, er det med det nuværende rådighedsbeløb blevet vanskeligt at imødekomme behovet. Dette gælder således med hensyn til fondets bevillinger til ophold her for fremmede videnskabsmænd for at samarbejde med danske videnskabsmænd. Efter forhøjelsen af fondets årlige rådighedsbeløb i 1954 blev maksimumssatsen for disse bevillinger forhøjet fra 500 kr. pr. måned til 800 kr. pr. måned, men bestyrelsen har nu anset det for nødvendigt med virkning fra efteråret 1960 at forhøje denne sats til 1 200 kr. pr. måned. Bevillingerne ydes normalt for 1 år, nogle dog kun for et halvt år og enkelte for kortere eller længere tid. Gennemsnitligt gives der, omregnet til bevillinger til ophold i et år, 8-9 bevillinger inden for denne kategori, svarende til en årlig bevillingssum på 75-85 000 kr. efter den hidtil gældende sats. Hvis den nødvendige satsforhøjelse ikke skal medføre en nedskæring af fondets indsats på denne vigtige del af dets område, vil der således alene hertil medgå yderligere ca. 40 000 kr. årlig.

Med hensyn til maksimumstaksten for fondets bevillinger til oversættelse til et af hovedsprogene har bestyrelsen ligeledes fundet det nødvendigt at foretage en forhøjelse. Satsen blev i 1954 forhøjet fra 8 kr. til 12 kr. pr. side a 2 000 bogstaver, men færre og færre har kunnet få deres oversættelser udført for denne betaling, idet de autoriserede oversætteres minimumshonorar svarer til 18 kr. pr. side a 2 000 bogstaver, hvortil kommer et tillæg på 33 pct. for arbejder på 16 sider og derunder.

I de sidste ansøgningsterminer har fondets bevillinger til oversættelse i mange tilfælde kun dækket ca. halvdelen af ansøgernes faktiske udgifter til oversættelse. Under hensyn hertil og i betragtning af den store betydning, man må tillægge det, at danske videnskabelige arbejder, der publiceres på fremmede sprog, fremkommer i fuldt korrekt oversættelse, har bestyrelsen i efteråret 1960 vedtaget med virkning fra forårsterminen 1961 at forhøje maksimumstaksten til 18 kr. pr. side a 2 000 bogstaver. Merudgiften hertil må anslås til 30-35 000 kr. årlig, og uden en forhøjelse af fondets årlige rådighedsbeløb vil denne merudgift kun kunne udredes ved nedskæring på andre områder af fondets virksomhed. Det bemærkes herved, at ansøgninger om bevillinger til oversættelse normalt ikke afslås, hvis de fremkommer fra kvalificerede ansøgere, og formålet falder inden for fondets område.

Man skal endelig nævne, at flere af de med fondets støtte udgivne videnskabelige tidsskrifter og andre periodica utvivlsomt har behov for forhøjelse af de herfra ydede tilskud, men at det i de sidste år kun yderst sjældent har været muligt at bevilge sådanne forhøjelser trods gentagne ansøgninger herom. De fleste af tidsskrifterne har ganske vist forbedret deres abonnentantal og forhøjet abonnementspriserne, men de kan vanskeligt ad disse veje opveje de stigende trykningsudgifter fuldt ud, og for de fleste af tidsskrifternes vedkommende ville en a jourføring af fondets tilskud være velbegrunder og ønskelig.

Under hensyn til det anførte er Rask-Ørsted Fondets bestyrelse af den opfattelse, at en forhøjelse af statens årlige tilskud til fondet nu på ny vil være meget ønskelig og vil være påkrævet, hvis fondet fortsat skal kunne varetage de dette påhvilende opgaver i fornødent omfang, og man må antage, at der ved en forhøjelse af det årlige statstilskud fra 500 000 kr. til 750 000 kr. vil kunne skabes en rimelig balance mellem fondets evne og de nuværende behov.

Det tilføjes, at det er bestyrelsen bekendt, at der fra Aarhus universitets side er fremsat ønske om, at antallet af universitetets repræsentanter i fondets bestyrelse forhøjes med 1 til 5. Aarhus universitet har siden lovændringen i 1948 været repræsenteret i fondets bestyrelse ved 4 af universitetets lærerforsamling valgte medlemmer. I betragtning af den siden 1948 stedfundne udbygning af Aarhus universitet ville bestyrelsen for sit vedkommende finde det rimeligt, at det nævnte ønske imødekommes ved en dertil sigtende ændring af loven om Rask-Ørsted Fondet.

Undervisningsministeriet kan fuldt ud tiltræde